

ANDIJON SHAHRIDA HAYDOVCHILAR ISHTIROKIDA YÒL-TRANSPORT
HODISALARI TAHLILI

Baynazarov XayrulloRahimovich

T.f.f.d, dots Andijon mashinasozlik instituti,

Sotvoldiev Xasanboy Rasuljon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti stajyor o'qituvchisi.

Erkinov Asrorbek Abdurashid O'g'li

Andijon mashinasozlik instituti talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada hozirgi kunda Andijon viloyati ko'chalarida haydovchilar bilan bog'liq bo'lgan yo'l-transport hodisalari, Andijon viloyati hududida 2022-2023 yillarning 11 oyi davomida 1 jinoiy ish qo'zg'atilgan YTH(Yo'l transport hodisa)lari to'g'risida tahlili keltirib o'tilgan.*

Kalit so'zlar: *Yo'l-transport hodisasi, yo'l harakati xavfsizligi, harakat miqdori, ijtimoiy xavflarning egri chizig'i, avtomatik tizim, svetofor ob'ektlari, «yashil to'lqin», «yashil ko'cha», tezlashuvchi – sekinlashuvchi, reversiv, rezerv tasmalar .*

Аннотация: *В данной статье проведен анализ дорожно-транспортных происшествий с участием водителей на улицах Андижанской области, 1 ДТП (дорожно-транспортное происшествие) по Андижанской области за 11 месяцев 2022-2023 г.*

Ключевые слова: *ДТП, безопасность движения, объем дорожного движения, кривая социальных рисков, автоматическая система, светофорные объекты, «зеленая волна», «зеленая улица», ускорительно-замедляющий, реверсивный, резервные ленты.*

Abstract: *In this article, traffic accidents related to drivers on the streets of Andijan region, 1 traffic accident (traffic accident) in Andijan region for 11 months of 2022-2023. The analysis of the.*

Key words: *Traffic accident, traffic safety, volume of traffic, curve of social risks, automatic system, traffic light objects, "green wave", "green street", accelerator - decelerating, reversible, reserve belts.*

KIRISH

Hozirgi kunda Andijon viloyati markaziy ko'chalarida haydovchilar ishtiroki bilan bog'liq bo'lgan yo'l-transport hodisalari tez-tez kuzatilmoqda. Bu o'z navbatida ko'plab insonlarning jabr chekishiga sabab bo'lmoqda. Bunday holatlarni kamaytirish, hamda oldini olish eng dolzarb muammolardan hisoblanadi.

Avtomobil yo'llarida harakat tartibsiz ravishda vujudga keladi. Har bir haydovchi o'ziga qulay harakat tartibini tanlaydi hamda o'zi tanlagan harakat tartibining boshqa harakat katnashchilariga ta'siri bilan hisoblashmaydi. Shuningdek, turli rusumli avtomobillarning har xil dinamik sifati harakat tartibiga ta'sir qilishi muqarrar.

Yo'l harakatida avtomobillarning o'zaro ta'siri harakat miqdori qancha ko'p bo'lsa, shuncha orta boradi.

№	ШАҲАР ВА ТУМАН	11 ой давомида						Солishtirma ±, % nisbati %		
		2022 йил			2023 йил			Жами	266-1	266-2,3
		Жами	266-1	266-2,3	Жами	266-1	266-2,3			
1-ЙПХ гуруҳ (Командир капитан Х.Абдуллаев 99-442-10-00)										
1	Анлижон шаҳар	165	151	14	155	139	16	-6,1	-7,9	14,3
2-ЙПХ гуруҳ (Командир капитан А.Олимов, тел: 94-560-00-99)										
1	Олтинкўл тумани	51	41	10	71	54	17	39,2	31,7	70,0
2	Избоскан туман	43	32	11	45	38	7	4,7	18,8	-36,4
3	Пахтаобод тумани	47	41	6	36	32	4	-23,4	-22,0	-33,3
	ЖАМИ:	141	114	27	152	124	28	7,8	8,8	3,7
3-ЙПХ гуруҳ (Командир катта лейтенант Ж.Мадрохимов, тел: 90-202-22-02)										
1	Асака туман	76	65	11	64	53	11	-15,8	-18,5	0,0
2	Марҳамат туман	36	30	6	23	14	9	-36,1	-53,3	50,0
3	Шахрикон туман	73	63	10	48	31	17	-34,2	-50,8	70,0
	ЖАМИ:	185	158	27	135	98	37	-27,0	-38,0	37,0
4-ЙПХ гуруҳ (Командир в.б. лейтенант С.Солиқонов, тел: 98-274-00-94)										
1	Улуг'нов тумани	13	10	3	12	11	1	-7,7	10,0	-66,7
2	Бўстон туман	26	18	8	28	21	7	7,7	16,7	-12,5
3	Балиқчи тумани	54	35	19	44	34	10	-18,5	-2,9	-47,4
	ЖАМИ:	93	63	30	84	66	18	-9,7	4,8	-40,0
5-ЙПХ гуруҳ (Командир ВАКАНТ)										
1	Булукбоши тумани	19	17	2	19	16	3	0,0	-5,9	50,0
2	Хўжаобод туман	50	37	13	40	27	13	-20,0	-27,0	0,0
3	Жалакулук тумани	29	23	6	33	27	6	13,8	17,4	0,0
4	Кўрғонтепа туман	23	18	5	24	17	7	4,3	-5,6	40,0
5	Хонобод шаҳар	7	7	0	5	5	0	-28,6	-28,6	0,0
	ЖАМИ:	128	102	26	121	92	29	-5,5	-9,8	11,5
6-ЙПХ гуруҳ (Командир капитан А.Норматов 91-479-00-21)										
1	Анлижон тумани	62	46	16	43	32	11	-30,6	-30,4	-31,3
	ВИЛОЯТ ВО'УЎСНА:	774	634	140	690	551	139	-10,9	-13,1	-0,7z

Yo'l-transport hodisalarining ulushi dunyo aholisining umumiy zararining 2,1% dan ortig'ini tashkil qiladi. Yo'l-transport hodisalari o'lim sabablarining o'ntaligiga kiradi va JSST o'lim darajasida faqat eng og'ir ommaviy kasalliklar (yurak tomirlari, qon tomirlari, o'pka kasalliklari, OIV / OITS, saraton) va qurolli to'qnashuv, tabiiy va texnogen falokatlar, o'z joniga qasd qilish yoki jinoiy namoyishlar kabi omillardan ancha ustun turadi.

Dunyo mamlakatlari va shaharlarini ommaviy avtomobillashtirish tarixning 100 yilligi davomida Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti tomonidan "avtomobilning epidemiologik xavfi" yoki qabul qilingan texnik ma'noda "transport holati" ni

tavsiflovchi ma'lumotlarni tahlil qilishning umumiy qabul qilingan standartlari ishlab chiqilgan.

Makroskopik darajadagi ko'plab boshqa ko'rsatkichlardan (ya'ni butun mamlakat uchun) foydalaniladi, jumladan qurbonlar soni, yo'l-transport hodisalarining umumiy soni va og'irligi, shuningdek, makro ko'rsatkichlarining darajasiga dekompozitsiyasi alohida shaharlar, yo'llar, mintaqalar, aniq guruhlar. Keyinchalik, biz asosan yo'l-transport hodisalarida halok bo'lganlar soniga qarab makro ko'rsatkichlardan foydalanamiz.

Masalan, Andijon viloyati hududida 2022-2023 yillarning 11 oyi davomida 1,2,3,4,5,6-safarbar guruhlar hududida jinoiy ish qo'zg'atilgan YTH(Yo'l transport hodisa)lari to'g'risida quyidagi 1.1-jadvalda keltirib o'tilgan.

1-jadval

1-jadval. Andijon viloyati IIB YHXB tomonidan 2022-2023-yillarda hududida jinoiy ish qo'zg'atilgan YTH(Yo'l transport hodisa)lari

Dunyo mamlakatlarida yo'l harakati xavfsizligini holatini qiyosiy tahlil qilish uchun aholiga nisbatan avtohalokatlarda o'lganlarning umumiy sonini, avtoturargohlar sonini yoki transport ishlarining hajmini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan foydalaniladi.

Yo'l harakati xavfsizligi holatining milliy dinamikasini tahlil qilish uchun ushbu ko'rsatkich ham samarasiz: aholisi deyarli barqaror bo'lgan mamlakatlar uchun, ijtimoiy xavflarning egri chizig'i yo'l-transport hodisalari natijasida o'limning mutlaq ko'rsatkichlarini to'g'ri takrorlaydi.

Hulosa.

Bugungi kunda Respublikamizda avtomobil transportining jadal suratlar bilan rivojlanishi uning xuquqiy asoslarini shakllantirish, avtotransport vositalarini tasniflash va ular faoliyatini tartibga solish, boshqarish hamda xavfsizligini ta'minlashni talab etadi.

Harakatni tashkil etishni takomillashtirish progressiv boshqarish (harakatni boshqarishning avtomatik tizimi; svetofor ob'ektlarini «yashil to'lqin», «yashil ko'cha» tizimi usulida ishlashi; tezlashuvchi – sekinlashuvchi, reversiv, rezerv tasmalardan foydalanish, ba'zi bir ko'chalarni bir tomonlama harakatga o'tkazish va h.k.) chorrahalarini har xil sathda o'tkazish, shuningdek, transport vositalarining harakat marshrutini ratsional ravishda tanlash yordamida erishiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Rahmatov, U. F. O. G. L., & Sotvoldiyev, X. R. O. G. L. (2022). KORXONADA AVTOMOBILLARGA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(4), 62-68.

2. Utkirjon, R., Hasanboy, S., Sardor, I., & Sukhrobjon, P. (2022). DEVELOPMENT THE PUBLIC TRANSPORT PRIORITY WITH BUS RAPID TRASIT (BRT) ON

INTERSECTIONS ROADS IN UZBEKISTAN. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 298-301.

3. Rasuljon o'g'li, S. X. (2022). SERVIS XIZMAT KO'RSATISH STANSIYASLARIDA BAJARILADIGAN XIZMATLAR SIFATINI ANIQLASH USLIBINI ISHLAB CHIQUISH. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(4), 264-269.

4. Rasuljon o'g'li, S. X., Farxod o'g, R. O. T., Sardor, I., Suxrobjon, P. L., & Elyorbek o'g'li, S. D. (2022). AVTOMOBILLARGA SERVIS XIZMAT KO'RSATISH STANSIYASLARIDA BAJARILADIGAN XIZMATLAR SIFATINI ANIQLASH USLIBINI ISHLAB CHIQUISH VA XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH YO'LI BILAN AVTOSERVIS KORXONASINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 312-315.

5. Rasuljon o'g'li, S. X., Farxod o'g, R. O. T., Sardor, I., Suxrobjon, P. L., & Elyorbek o'g'li, S. D. (2022). AVTOSERVIS KORXONADAGI TEXNIK XIZMAT KO 'RSATISH VA MIJOZLAR BILAN ISHLASHNI TAKOMILLASHTIRISH. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 302-306.

6. Rasuljon o'g'li, S. X. (2023). AVTOKORXONALARDA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH BO'LIMI FAOLIYATINING SIFATINI UMUMIY BAHOLASH VA TEXNIK TAYYORGARLIK KOEFFITSIENTINI QO'LLASH BILAN BIRGA, UNING SIFAT VA EKSPLUATATSIYA XARAJATLARI DARAJASINI HISOBLASH. Mexatronika va robototexnika: muammolar va rivojlantirish istiqbollari, 1(1), 338-342.

7. Raxmatov, O., & Sotvoldiyev, X. R. O. G. L. (2021). Avtotransport vositalariga mavsumiy servis xizmat ko'rsatish turlari va ularning xarakat xavfsizligiga ta'siri. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(10), 1147-1151.

8. Baynazarov, K., Turayev, S., Giyasidiniv, A., Ismailov, S., Maxammadjonov, N., & Sotvoldiyev, X. (2024). Calculation for variations in resistance force during trailer unloading device operation. In E3S Web of Conferences (Vol. 471, p. 04014). EDP Sciences.

9. Rasuljon o'g'li, S. X. (2021). AVTOTRANSPORT VOSITALARIGA MAVSUMIY SERVIS XIZMAT KO'RSATISH TURLARI VA ULARNING XARAKAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI.

10. Raxmatov, U. F. O. G. L., Burxonov, S. U. B. O. G. L., & Sotvoldiyev, X. R. O. G. L. (2022). IXTISOSLASHTIRILGAN TRANSPORT VOSITALARIGA TEXNIK XIZMAT KO 'RSATISHNI VAQTIDA AMALGA ISHIRISHNING EKSPLUATATSIYA SHAROITIDAGI SALMOG 'I. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(4), 77-82.

11. Илхомов, С., & Пулатов, С. (2022). ОБСЛУЖИВАНИЕ СПЕЦИАЛЬНЫХ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ, ИСПОЛЬЗУЕМЫХ В ПРОИЗВОДСТВЕ, И ЕГО ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 293-297.